Elbukott a PC újabb szabotázsa

Tegnap délután 18 óra óta van csak érvényben az, amit a koalíció a választások óta folyamatosan akart: nem ellenzéki már az alsóház elnöke, hanem a kormányoldalt erősíti!

SZEGHALMI ÖRS

Botrányos körülmények között választott új elnököt tegnap a román törvényhozás alsóháza, a Képviselőház. Mint ismeretes, az eddigi elnök Adrian Năstase PSD-politikus volt, ám súlyos korrupciós ügyekbe keveredett, hatósági vizsgálatok sorozata indult ellene, sőt, saját pártja is megvonta tőle a bizalmat. Ezért lemondott.

Ezt követően a koalíciós erők többsége (PD, PNL, RMDSZ) némi vita után megegyezett abban, hogy közös jelöltként az eddigi parlamenti kapcsolattartásért felelős minisztert, a 34 éves PNL-s Bogdan Olteanut indítják a versenyben. A kormánykoalíció legkisebb pártja, a PSD volt támogatója, a Konzervatív Párt (PC) azonban ezúttal is elárulta partnereit: saját jelöltet állított képviselője, Daniela Popa alsóházi alelnök személyében. A PSD pedig saját jelöltjeként Valer Dorneanut nevezte meg.

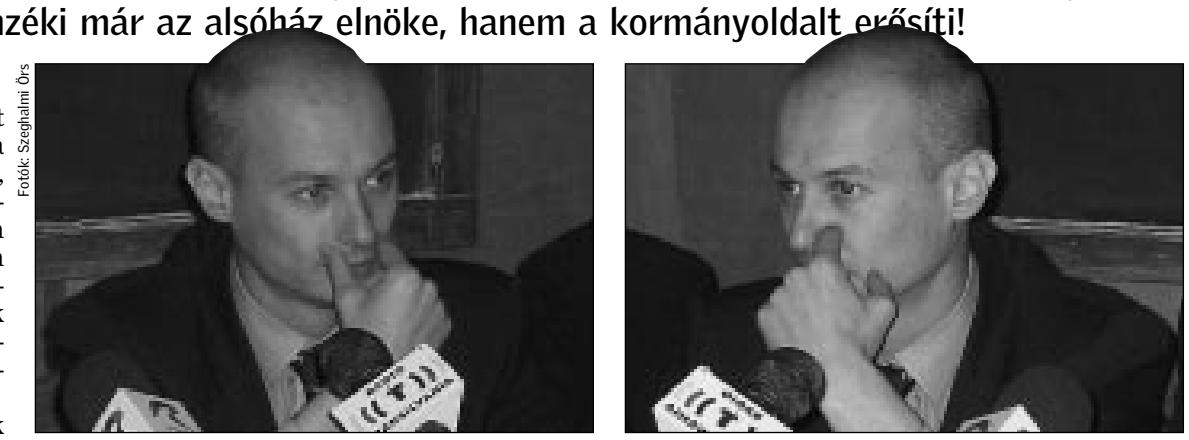

Fotók: Szeghalmi Örs

Bogdan Olteanu, a Képviselőház legfiatalabb elnöke nemrégiben Nagyváradon is járt

Leszerepelt a PC

Tegnap volt tehát az alsóházban a döntő nap, s érdekes mozgásokat hozott. Sokan úgy vélték, a PRM vagy a PSD-t, vagy a PC-t támogatja majd. Azonban Vadim pártja váratlanul átállt a kormányoldalra ez ügyben. Emiatt a PC két szék között a földre ült. Sőt, jelöltje végül kevesebb voksot kapott, mint ahány PC-s honatya van. A szavazáskor tehát Bogdan Olteanu (PNL) nyert 196 vokssal, a második Dorneanu lett, a harmadik Popa. Lapzártánkkor az alelnöki posztok elosztásáról szólt már a vita és a lobbizás.

Amúgy a PC más ügyekben is furcsán manőverezik. Gyulafehérváron 700 résztvevővel ellentüntetést tartott a március 15-i magyar megemlékezések miatt. Ugyanakkor soraiba csalogatta a bukott PSD-s Adrian Năstasét is, de az átlépés egyelőre nem valószínű.

Csak az atom segít

Most több változás várható. Az is, hogy a PD kér valamit cserébe a PNL-s Olteanunak adott támogatásért. Például Olteanu eddigi miniszteri posztját vagy más beosztást. Ismét felmerülhet a PC kirúgása a koalícióból, bár Lakatos Péter képviselő szerint „ez lassan beérő gyümölcs, most indult el ez a folyamat, de az sem biztos, hogy a végére ér, hiszen az erőviszonyok ingatagok a hatalomban”. Emellett megint készülhet a hatalom az előrehozott választásokra, s most már még erősebbé vált.

Az viszont nem igazán van napirenden, hogy most a Szenátus PSD-s elnökét, Nicolae Văcăroiut is megpróbálják meneszteni. Beszélgetőpartnerünk szerint „őt csak atombombával tudják onnan kiütni. A szenátus alapszabályzata nem igazán teszi lehetővé a menesztést. A korrupciós ügyek forgatókönyve sem menne könnyen. Ugyanis a hatalom emberei nem néznek utána a bankügyeknek, amiben Văcăroiu is sáros, mert sok kormánypártit is érinthetne a dolog.”

Tudnak rólunk Dél-Tirolban – és aggódnak

Lapunk képviselője is jelen volt azon a nemzetközi egyeztetésen, amelyen Európa különböző pontjairól érkezett újságírók tanulmányozták a kisebbségek helyzetét Dél-Tirolban.

Kilenc európai újságíróból álló küldöttség járt a múlt héten az „önrendelkezés Mekkájában”, Dél-Tirolban. Köztudott módon modellértékűnek és állandó hivatkozási alapnak számít Európa-szerte – így a romániai magyarság berkeiben is – az ottani autonómia. (Mint ismeretes, Dél-Tirol már jó pár évtizede Olaszország északi régiója, és Ausztriától került a talján birodalomhoz. Ebben a részben az olaszok a kisebbség, a német ajkúak alkotják a többséget, s régóta az autonómia biztosítja a jólétet és a békét.) Ezt az önrendelkezést, valamint a kisebbségek helyzetét tekintette át a nemzetközi delegáció, amelynek romániai magyar részről tagja volt Szeghalmi Örs, lapunk szerkesztője is.

MEGY NEKIK

Ausztria egyik legősibb tartományának, Tirolnak a déli részét az I. világháború után a győztesek oldalán álló Olaszország kapta. Tirolnak ezen a nagyobbik részén megoldódni látszanak az egykor nagyon súlyos kisebbségi problémák, és a leggazdagabb olaszországi régióvá is vált e régió. Részletek hamarosan.

A megbeszélések, előadások, tárgyalások, fogadások és tájékozódó jellegű körutazások egyhetes sorozatát a kisebbségi lapok nemzetközi egyesülete, a MIDAS szervezte. A résztvevők a tiroli autonómia és a régió fővárosában, Bozenben (Bolzano) tanulmányozták a német ajkú közösség helyzetét, valamint az Alpok völgyeiben fekvő kis településeket sorra felkeresve számos más nemzeti kisebbség képviselőivel egyeztettek.

Tükröt tartottak nekünk

A március 13–19. között lezajlott hivatalos látogatáson lapunk képviselőjének kezdeményezésére sok szó esett a romániai magyar kisebbség helyzetéről, valamint az itteni autonómia aktuális kérdéseiről is. Megbeszéléseink során állást foglalt a magyarságot érintő kérdésekben a dél-tiroli parlament elnöke és alelnöke (dr. Veronika Stirner Brantsch és Grigorio Holzmann), továbbá Michael Ebner európai parlamenti képviselő, Walter Baumgartner, a Német Néppárt alelnöke, Pius Leitner, a Zöldek politikusa, Donato Seppi, az Unitalia párt alelnöke, Karl Reiner, az Európai Akadémia tagja. A megbeszélések során kiderült, hogy a dél-tiroli vezetők tájékozottak a romániai magyarság ügyeiben, ám azt is világosan látják, hogy az önrendelkezésünket egyebek mellett a kétrétű magyar képviselet passzivitása, tájba simulása is akadályozza. Ezt pedig aggasztónak mondták.

Fotó: Axel Arlt

Prodira várva: a küldöttség néhány tagja Bolzanóban

Mi több, látogatásunk utolsó napján Bozenbe érkezett Romano Prodi, az április 9-i olaszországi parlamenti választás egyik favoritjának számító baloldali koalíció vezetője, aki olasz kormányfő lehet, ha legyőzi Silvio Berlusconiékat. Prodi a város lakosaihoz intézett beszédében egészen váratlan módon szintén kitért a romániai magyarság helyzetére is. (A vonatkozó részleteket rövidesen ismertetjük lapunkban.)

A látogatás során egyébként a küldöttség tagjait fogadta Bolzano polgármestere és alpolgármestere is, valamint az Európai Akadémia (EURAC) vezetői, a dél-tiroli vállalkozói kamara képviselői, a világhírű bolzanói három tannyelvű egyetem rektora, a régió turisztikai feljesztésért felelős hivatalának reprezentánsa. Az újságírók felkeresték továbbá a következő médiaorgánumok főszerkesztőit is: RAI, Tageszeitung, Dolomiten, La Usc. (A megbeszélések fő részleteire szintén visszatérünk.)

Ellopják

A románok a támogatásként megkapott európai uniós összegeknek több mint 10 százalékát „hajlamosak” saját zsebbe tenni – ismerte el a kormány pénzügyi csalásokkal foglalkozó szervezetének képviselője. Tavaly 100 millió euró összegű támogatási projektek ügyében folytattak mindenre kiterjedő vizsgálatot, és 13,5 millió euróról derítették ki, hogy nyomtalanul eltűnt. A legtöbb szabálytalanság a PHARE- és az ISPA-programokkal volt.

Felszámolják a duty free üzleteket

A Pénzügyminisztérium kidolgozott egy törvénytervezetet a határátkelőknél és kikötőkben lévő duty free üzletek felszámolására.

Ha a törvénytervezetet elfogadják, akkor a Hivatalos Közlönyben való megjelenésétől számított maximum hat hónap alatt kell felszámolni az említett üzleteket, de a Pénzügyminisztérium reménykedik, hogy ez még év vége előtt megtörténik. Ugyanebben a törvénytervezetben viszont javasolják a nemzetközi repülőtereken és a repülőgépeken lévő vámmentes üzletek megtartását, melyek csak az Európai Unión kívüli országokba utazóknak lennének hozzáférhetőek. Ugyancsak árusíthatók lennének bizonyos termékek vámilleték, áfa és egyéb illeték nélkül a diplomatáknak szánt üzletekben, a követségek által összeállított rendelés alapján.

Öt évre szólna

A diplomatáknak egyetlen ilyen üzlet működne Bukarestben a Külkereskedelmi Minisztérium és a vámhatóság jóváhagyásával. A duty free üzletek csak a Pénzügyminisztérium engedélyével működhetnek. Egy kiadott engedély lejárati ideje 5 év, és minden nyitvatartási év után 10.000 eurót kell fizetni. A külföldi repülőjáratokon valutáért árusító üzletek esetében is ennyi illetéket kérnek.

Megszűnőben e boltok

RÖVIDEN

❑ **Eltörölné.** Megszüntetné az étkezési jegyeket Gheorghe Funar, a PRM szenátora. A politikus már be is nyújtotta javaslatát, amely szerint a világon sok államban létező jegyek helyett munkanaponként 100.000 lejes egyéni ételvásárlási támogatást vezetnének be. Funar szerint ugyanis a jegyek előállítása túl sokba kerül. Az elképzelést támogatja a PRM mellett a PSD, sőt a PNL egy-egy szenátora is.

❑ **Ő tárgyalna.** Szász Jenő, a Magyar Polgári Szövetség elnöke meghívta Markó Béla miniszterelnök-helyettest, az RMDSZ elnökét, látogasson el Székelyudvarhelyre. Székelyudvarhely polgármestere a meghívást azzal is kiegészítette, hogy ha Markó Béla nem talál időt arra, hogy Udvarhelyre utazzon, ő szívesen elutazik Bukarestbe, hogy a megbeszélésre sor kerülhessen.

❑ **Haladási lista.** A londoni székhelyű Európai Reform-kutatóközpont közzétette összeállítását arról, hogy az Unió tagországai és a csatlakozásra készülő Románia, illetve Bulgária milyen előrelépést tettek a reformok terén. Az összeállítás annak alapján készült, hogy az Európai Unió vezetői a múlt héten áttekintették a 2000. évi lisszaboni csúcstalálkozón rögzített célok teljesítését. A londoni kutatóintézet országlistája: 1. Dánia, 2. Svédország, 3. Ausztria, 4. Nagy-Britannia, 5. Hollandia, 6. Finnország, 7. Írország, 8. Franciaország, 9. Luxemburg, 10. Németország, 11. Szlovénia, 12. Csehország, 13. Belgium, 14. Ciprus, 15. Magyarország, 16. Észtország, 17. Görögország, 18. Portugália, 19. Lettország, 20. Litvánia, 21. Spanyolország, 22. Szlovákia, 23. Olaszország, 24. Bulgária, 25. Románia, 26. Lengyelország, 27. Málta.

Gyanús. Alekszandr Lukasenko vasárnap újraválasztott fehérorosz elnök szerint kézenfekvő, hogy elsöprő többséggel nyerte a választásokat és elmaradt az ellenzéki hatalomátvétel. Az ellenzék szerint azonban csalás történt, új választást követelnek. Az EBESZ is bírálta a szavazás tisztaságát, míg a FÁK megfigyelői szerint szabad volt a voksolás. Közben tegnap tízezrek tüntettek Lukasenko ellen, hamisítással vádolva őt.

Újabb PSD-botrányok

A Szociáldemokrata Párt (PSD) keresztúthoz érkezett – jelentette ki tegnap Mircea Geoană pártelnök, aki az alakulat állandó bizottsági ülése után közölte: a PSD-s politikusok megvonták bizalmukat Antonie Iorgovan szenátortól. Iorgovan egy hétvégi sajtótájékoztatóján úgy nyilatkozott, hogy párttársa, Adrian Năstase „olyan banda élén állt, amelyet a homoszexualitás, a szabadkőművesség és bűnözés tartott össze”. (Mint emlékezetes, Năstase kapcsán már a kampányban is többen azt állították, hogy a PSD eme politikusa fiatalkorában homoszexuális kapcsolatokat folytatott.) Iorgovan megkésettnek tartja Năstase lemondását. Năstasén kívül egyébként más PSD-s politikusokat is támadott, így Ilie Sârbu alelnököt, valamint a Krassó-Szörény megyei szervezet elöljáróit. A Năstasét ért támadásokra Mircea Geoană, a PSD elnöke is reagált, elfogadhatatlannak nevezve Iorgovan szóhasználatát. Geoană ugyanakkor felszólította a szociáldemokratákat, óvatosabban nyilatkozzanak, hogy ne váltsanak ki újabb vitákat a párton belül. Eközben azonban újabb politikus távozott a PSD-ből: Bukarest 2. kerületének polgármestere, Neculai Onţanu kilépett, azzal indokolva döntését, hogy nem kíván tagja lenni egy olyan pártnak, amelyben állandó viták és csatározások folynak.